

МОДЕМ

МОНИТОРИНГ НА ДЕМОКРАТИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА

MPT

ИЗВЕШТАЈ ОД СЛЕДЕЊЕТО НА МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ

19 ДЕКЕМВРИ 2015- 29 ЈАНУАРИ 2016

2. Македонска телевизија – Втор програмски сервис

(1) Прва недела (19 – 23 декември 2015)

Емитувани се вкупно 39 прилози во периодот од 19 до 24 декември, кои се однесуваат на политички случувања, состојби и актери. Најзастапена е темата за новиот универзитет на албански јазик (6 прилози), а потоа за скандалот со личните карти (5 прилози). Забележлив е отворено фаворизирачки тон кон ДУИ.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата известуваше неутрално критички за скандалите со личните карти, но продолжува со позитивните фаворизирачки прилози за ДУИ, со дури 14 прилози. Така новиот универзитет на албански јазик „Мајка Тереза“ е прикажан како „голем национален проект“ на ДУИ, а гласањето на ДПА за универзитетот во собраниската комисија е прикажано како голема победа на ДУИ над ДПА („ДУИ ја стави опозицијата пред свршен чин“). Има прилог за зголемувањето на застапеноста на Албанците во судството со промотивен говор на министерот за правда Аднан Јашари. Телевизијата ги покрива дури и взаемните посети на министрите на ДУИ, овој пат министерот за економија Беким Незири беше на посета кај министерот за правда Јашари, како и средбите на вицепремиерот Фатмир Бесими во МВР и во Министерството за информатичко општество и администрација. Се следат и партиски активности, како пуштањето на две патишта во Арачиново, и една дебата на одделот за земјоделство на ДУИ. Градоначалникот Невзат Бејта најавува дека продолжува рокот за легализација на дивоградбите во Гостивар (продолжен е на државно ниво).

Користење на изворите: На телевизијата доминираат прилозите со по еден извор или со еднострани извори.

Директни обраќања: Има директни обраќања од лидерот на СДСМ, Зоран Заев, за „Пуч“ и за скандалот со незаконските лични карти. Груевски зборува за универзитетот „Мајка Тереза“. Зоран Заев има две директни обраќања, а Никола Груевски едно. Има и едно пренесено соопштение од лидерот на ДУИ Али Ахмети.

Аудиовизуелна презентација: забележана е манипулативна аудиовизуелна презентација во прилогот „Засадени садници во Чаир“ (од 21 декември) се прикажани градоначалниците на Чаир и на Скопје, Изет Мецити и Коце Трајановски со лопати во раце како садат дрвца. Како манипулативна е прикажана и снимка на министерот за образование Абдилаќим Адеми со пратеници од ДУИ за време на гласањето на новиот универзитет во собраниската комисија.

(2) Втора недела (8 – 15 јануари 2016)

Во вестите на МТВ2, во оваа недела се објавени вкупно 52 прилози. Одложувањето на изборите и кризата (16 прилози), посетата на евопратениците и Хан (5 прилози) и аферите со лажните лични карти и возачки дозволи (7 прилози), беа главните настани во вестите на албански јазик на МТВ. Пристапот на телевизијата е со главно неутрално известувачки тон.

Коментари и оценки во вестите: Темата за изборите во вестите е обработена преку прилози „за“ и „против“ одложувањето, во македонскиот политички блок („Заев не ја исклучува можноста за одложување на изборите“ (9 јануари) ВМРО: Одложувањето на изборите го ризикува договорот од Пржино“) и во албанскиот блок („Ахмети: Договорот добро се спроведува остануваат уште некои мали моменти како прочистувањето на избирачкиот список, (11 јануари), „Тачи: Времето за прочистувањето на избирачкиот список истекува“). Во прилог од 13 јануари се соочени ставовите на аналитичари, дека изборите треба да се одложат, бидејќи нема оптимални услови“. Во друг прилог од (14 јануари) аналитичарите пак, се против одложувањето, а се објавува и анкета на граѓани против одложувањето на изборите.

За оставката на Груевски и настаните околу неа, очекувањето и најавата за оставка се известува како за “Последниот ден за оставка на Груевски“ (14 јануари), “Оставката на Груевски е сигнал за одржување на изборите“, “Груевски ја поднесе оставката во Собрание“ (15 јануари). Иако во помал број, има прилози со позитивна - фаворизирачка позиција кон активностите на функционери на ДУИ, (најава за изградба на мали хидроцентрали од италијанска фирма, загадувањето и за полошкиот регион, децентрализацијата), а во позитивен тон се проследени и посетите на Ахмети во Атина и на Груевски во САД.

Користење на изворите: Во однос на користењето на бројот и позицијата на изворите во прилозите, таа е подеднаква – во 17 прилози тоа е само еден извор, додека во другите 17 тоа се повеќе извори, но еднострани.

Директни обраќања: Вкупно с еобјавени 11 изјави, од кои по три обраќања се на Груевски, Заев и Ахмети, а две на лидерот на ДПА Тачи.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана аудиовизуелна манипулација.

(3) Трета недела (16 – 22 јануари 2016)

Телевизијата во мониторираниот период емитуваше 47 прилози во кои се појавуваа политички субјекти. Повеќето од нив се однесуваат на: закажувањето на предвремените парламентарни избори (19 прилози), потоа на активностите на ДУИ (7 прилози), и на изборот на новата Влада (4 прилози).

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата неутрално и во целост ги следи препукувањата за датумот на изборите и за распуштањето на Собранието (16 јануари: „Пропаднаа разговорите, се враќа политичката криза во земјата“), (17 јануари: „Препукувањата за датумот на изборите продолжуваат“), (18 јануари: „ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ одлучуваат за избори на 24 април, и за распуштање на Собранието“) итн. Внимание им се посветува и на изјавите на странските претставници („Хан инсистира СДСМ да учествува на избори“).

Телевизијата продолжува со позитивни фаворизирачки прилози за активностите на ДУИ. Министерот за образование Абдулхаќим Адеми вели дека „инвестираат во сите албански општини“ (21 јануари), државниот секретар во министерството за култура, Бехиџудин Шехапи, најавува повеќе средства за албанската култура во 2016 година итн. Се пренесуваат и две изјави на Али Ахмети по повод свеченоста за прогласување на почесна граѓанка на Чаир и по повод годишнината на албански патриот (17 јануари: „Али Ахмети: непријателите на Албанците работат, затоа секоја годишнина на Јусуф, треба да не` потсетува на лошите планови на нашите вековни непријатели“).

Користење на изворите: Телевизијата ги покрива сите инволвирани страни во настаните, политичките партии се застапени во согласност со улогата што ја имале во политичките случувања. 17 прилози се со еден извор, главно пораки на амбасадите или на партиите, а 12 прилози со два или повеќе извори, но со единствен став.

Директни обраќања: Има директни обраќања од лидерите на главните преговарачки партии, но и од лидерите на помали политички партии. Има 5 директни обраќања на лидерот на ДУИ Али Ахмети, од кои 3 за датумот на изборите и за политичката криза, а 2 за свечености посветени на албански личности. Груевски и Заев имаат по 3 изјави за датумот на изборите и за политичката криза.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

(4) Четврта недела (23 – 29 јануари 2016)

Телевизијата во мониторирааниот период емитуваше 58 прилози за политичките настани. Најмногу од нив се за теми поврзани со изборите (15 прилози), за тензиите меѓу функционерите на ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ во Владата (6 прилози), за преговорите за медиумите (5 прилози), за СЈО (4 прилози), за говорот на лидерот на ВМРО - ДПМНЕ Груевски пред Унијата на жените (4 прилози) и за активностите на функционерите од ДУИ (6 прилози). Во прилозите за активностите на владејачката партија ДУИ доминира позитивистички пристап во известувањето.

Коментари и оценки во вестите: Во вестите на албански јазик на МТВ2 известувањето е неутрално за сите теми, освен во случаи на владините проекти. Препукувањата околу датумот на изборите се пренесени преку ставовите на сите политички субјекти (“СДСМ не се откажува од чистење на терен“ од 24 јануари, „Заев бара ДИК да се изјасни за времетраењето за чистење на изборниот список“ од 25 јануари, „Хан: Важно е квалитетот на изборите, а не кој учествува“ од 26 јануари). И реакцијата на СДСМ, дека “Нема квалитетни избори без еднакви можности“. Истиот пристап е применет и во известувањето од говорот на Груевски од 24 јануари, каде освен делови од говорот се објавуваат и реакциите. Пристрасноста во известувањето се забележува во фаворизирачките прилози за активностите на ДУИ дека се „инвестираа во сите албански општини“ (23 јануари), “Услугите на ФЗОМ на електронски начин дури 90 %“(27 јануари) и “Во економската зона во Тетово не недостасуваат инвестиции“(28 јануари), или преку изјавите на лидерот на Али Ахмети по повод свеченоста за прогласување на почесна граѓанка на Чаир и по повод годишнината на албански патриот (27 јануари: „Али Ахмети: непријателите на Албанците работат, затоа секоја годишнина на Јусуф, треба да не` потсетува на лошите планови на нашите вековни непријатели“). Позитивен тон се забележува и во прилогот за поставување споменик на албански херој во Сарај (23 јануари), за сеќавањето на роденденот на Арбен Џафери и за критиките од ДПА на најавата за новиот универзитет “Даме Груев“ во Скопје (“ДПА: не се оди во ЕУ со националистички доктрини“ од 27 јануари).

Користење на изворите: Во 21 прилог користен е само еден извор на информацијата, додека во 14 прилози се посолуваат два и повеќе извори, но со единствена позиција.

Директни обраќања: МТВ2 во анализираниот период објави вкупно 5 обраќања, и тоа од четворицата лидери на поголемите партии. Најмногу – 2 изјави, има на лидерот на СДСМ Заев, додека Груевски, Ахмети и Тачи се застапени со по една изјава.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.